

Bestuursrapportage 2023-1 Bijlage I: Maatregelen

Programma Watersysteem

Begroting 2023		Bestuursrapportage 2023-1	
Doel	Maatregel		Toelichting
A3 - Het watersysteem en de functies zijn in balans	Positionering watersysteem in omgevingsprocessen (NPLG en NOVI/NOVEX)		<p>In ons beheergebied lopen een aantal grote omgevingsprocessen, in gang gezet door het Rijk en opgepakt in samenwerking met regionale partners: PPLG Drenthe en Overijssel, NOVEX-gebied Regio Zwolle, Programma Integraal Riviermanagement (IRM) en Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). WDOdelta is nauw betrokken bij deze omgevingsprocessen, vanuit de insteek 'water en bodem sturend bij ruimtelijke ontwikkelingen', met als doel een beheersbaar en betaalbaar watersysteem.</p> <p>Het DB heeft richtinggevende uitspraken gedaan over Water en bodem sturend en onze rol bij gebiedsontwikkelingen, opdat wij onze doelen gericht in kunnen brengen. Dit heeft geleid tot een ambtelijke notitie als inbreng in de PPLG's Overijssel en Drenthe, die uitgewerkt zal worden tot een bestuurlijke position paper. De richtinggevende uitspraken bouwen voort op de al ingezette koers van het waterschap binnen het NOVEX-gebied Regio Zwolle en zal leiden tot uitkomsten die we in de omgevingsvisies van de gemeenten en provincies willen laten landen.</p>
C2 - Het peilbeheer is gericht op maximale waterbeschikbaarheid bij (dreigende) watertekort situaties	De Nota Peilbeheer (2017) wordt geactualiseerd.		Het proces voor de actualisatie van de Nota Peilbeheer is gestart en verloopt volgens plan.

<p>C3 - Het watersysteem en de functies zijn tijdens droge omstandigheden in balans</p>	<p>In 2023 zetten we de uitvoering van het WOM-programma voort en realiseren daarmee de doelen voor NBW, KRW, ZON en de actualisatie van de peilbesluiten</p>	<p>Een aantal projecten en peilbesluiten van NBW zijn tijdelijk stopgezet in afwachting van de ontwikkelingen rondom PPLG en aanpassingen aan de Omgevingsverordening. In 2024 wordt verwacht dat hier meer duidelijkheid over zal zijn. Dit is in lijn met het uitgangspunt om zoveel mogelijk aan te sluiten bij PPLG en eventuele vertragingen die hierdoor ontstaan te accepteren. Het is namelijk mogelijk dat het vooruitlopen op PPLG kan betekenen dat het waterschap twee keer in hetzelfde gebied een gebiedsproces doorloopt, hetgeen niet efficiënt is.</p> <p>Het blijkt steeds moeilijker om op tijd de benodigde grond te verwerven voor de KRW-maatregelen, ondanks de inzet van versnellingsmaatregelen. Er wordt in 2023 een handelingsperspectief voorgelegd met bestuurlijke opties, zoals het accepteren van verminderde doelrealisatie of het aansluiten bij de grondverwerving in het kader van PPLG.</p> <p>Een aantal voorverkenningen voor zowel KRW als NBW zijn vertraagd vanwege het niet tijdig opleveren van modelberekeningen. Dit heeft gevolgen voor beide doelen. Voor KRW is er geen ruimte voor verdere vertraging. Voor NBW is dit risico kleiner vanwege de mogelijkheid tot normaangepassing wanneer de grond niet op tijd verworven kan worden.</p> <p>ZON is gekoppeld aan de opgaven KRW en NBW. Als deze opgaven later gerealiseerd worden in bepaalde gebieden, geldt dit ook voor ZON.</p> <p>De genoemde wijzigingen in kosten en plannen worden meegenomen in de begroting van 2024.</p>
---	---	--

Programma Waterketen

Begroting 2023		Bestuursrapportage 2023-1	
Doel	Maatregel		Toelichting
E1 - Juiste balans tussen de belastbaarheid en belasting van de waterketen	Optimalisatie afvalwater studie (OAS) Zwolle		De Optimalisatie Afvalwatersysteem Studie (OAS) voor zuiveringskring Zwolle start in Q2.
E2 - De infrastructuur van de waterketen is robuust en toekomstgericht	Sliblijn Echten		<p>Op 2 maart 2023 is een belangrijke mijlpaal bereikt, het tekenen van het realisatiecontract met bouwcombinatie. Als gevolg van een recente Raad van State-uitspraak zijn niet voorziene maatregelen noodzakelijk om de stikstofuitstoot tijdens de bouw te reduceren. De kosten hiervan kunnen worden gedekt uit de aanbestedingsmeevaller en uit de risicoreservering, deel onvoorzien. Daarnaast is in de verslagperiode is een DEI subsidie toegekend van ruim € 1,25 miljoen. Het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning is beoordeeld door bevoegd gezag en 10 maart 2023 gepubliceerd, waarna deze op zijn vroegst medio juni onherroepelijk wordt. Vooruitlopend hierop is gestart met voorbereidingswerkzaamheden die geen vergunning behoeven. Het risico bestaat dat de vergunning medio juni nog niet onherroepelijk is. Als dat het geval blijkt, zal het contract met de bouwcombinatie worden vertraagd of zijn ontbindende contractuele voorwaarden van toepassing om te stoppen met de realisatie (beide met financiële gevolgen van dien).</p> <p>De testfase van het werk is langer dan initieel gepland, waardoor de feitelijke oplevering van het werk na afronding hiervan, medio 2025, zal plaatsvinden. De voorbereidingen lopen om op dat moment ook gesteld te staan als beheer- en verkooporganisatie. Het contract voor beheer en onderhoud voor de GroenGas installatie is 24 april 2023 ondertekend. Parallel is een start gemaakt met de aanbestedingsstrategie voor de CO2 afvanginstallatie. Hiervoor wordt omstreeks eind 2023 een uitvoeringskrediet aangevraagd.</p>

E2 - De infrastructuur van de waterketen is robuust en toekomstgericht	Zandfilter Echten		De voorbereidingen door WDO Delta voor het zandfilter Echten zijn gestart op tijdig te kunnen voldoen aan de komst van het afvalwater van zuivelfabriek Fage. Er wordt pas met de bouwfase begonnen wanneer de vergunning (via de Omgevingsdienst Drenthe) van zuivelfabriek Fage onherroepelijk is. Verwacht wordt dat hier in juli 2023 meer duidelijkheid over komt. In Q2 2023 is het definitieve ontwerp van het zandfilter gereed. Het bijbehorende vergunningen traject is gestart. Beschikbare stikstofruimte is een punt van zorg. Hiernaast loopt er een verkenning om te onderzoeken welke maatregel(en) verder genomen moeten worden, om te voldoen aan de recente ontwikkelingen op het vlak van wet- en regelgeving. Volgens planning biedt de verkenning eind 2023 uitkomst. Daarna kan binnen het AB besluitvorming plaatsvinden over beoogde uitvoeringskosten van het totaal aan maatregelen, waarbij de verwachting is dat deze hoger zijn dan het eind 2021 verstrekte uitvoeringskrediet voor het Zandfilter.
E2 - De infrastructuur van de waterketen is robuust en toekomstgericht	Datagedreven sturing (Artificial Intelligence)		Er is een start gemaakt met een verkenning om in beeld te brengen op welke rwzi's het meeste effect kan worden bereikt. Het is de verwachting dat in Q2 duidelijk is welke rwzi het meest kansrijk is om een pilot uit te voeren.
E2 - De infrastructuur van de waterketen is robuust en toekomstgericht	Rwzi Hessenpoort als Smart Energy Hub		De businesscase van het project staat onder druk vanwege de sterk gestegen prijzen van energie en materiaal. Als gevolg hiervan wordt de business case in juli herijkt. Daarnaast zijn er lange levertijden van de benodigde onderdelen. De subsidie is verleend onder de voorwaarde dat de installatie eind 2023 operationeel is. Het is op dit moment onzeker of we hier aan kunnen voldoen. Er wordt bij de subsidieverlener (EU-REACT) nagegaan of termijn kan worden aangepast. Daarnaast lopen er samen met partner H2GO gesprekken met partijen om te onderzoeken of zij financiële risico's willen dragen. Uiterlijk medio '23 moet er duidelijkheid zijn over de haalbaarheid van het project.

Programma Waterveiligheid

Begroting 2023		Bestuursrapportage 2023-1	
Doel	Maatregel		Toelichting
F1 - De primaire keringen voldoen aan de wettelijke norm	Opstellen van een nieuw veiligheidsbeeld dat als basis wordt gebruikt voor de actualisatie van de langjarige programmering van het HWBP (zie maatregel b)		Het veiligheidsbeeld is in Q4 2022 gereed gekomen en is meegenomen in de actualisatie van het HWBP programma.
F1 - De primaire keringen voldoen aan de wettelijke norm	Opstellen van een geactualiseerd HWBP programma		Deze maatregel loopt volgens planning. Een voorstel voor het geactualiseerde HWBP programma staat op 9 mei geagendeerd in het DB en wordt daarna ingediend bij de programmadirectie van het HWBP.
F1 - De primaire keringen voldoen aan de wettelijke norm	Potentiële scope-reductie inzichtelijk maken van de waterveiligheidsopgave vertaald naar: - minder meerkosten; - impact op de omgeving.		In 2022 zijn bouwstenen voor het inzichtelijk maken van potentiële scope-reductie ontwikkeld, welke bruikbaar zijn bij toekomstige dijkversterkingsstrategieën in het HWBP-programma van WDODelta. De potentiële scope-reductie die bereikt kan worden door het toepassen van een innovatie bij een dijkversterking, wordt meegenomen in het continue proces van de O&I-agenda.

<p>F2 - De regionale keringen voldoen aan de provinciale norm</p>	<p>Opstellen van een plan van aanpak voor de toetsing van de regionale keringen op basis van de door provincie Overijssel en Drenthe vastgestelde waterstanden.</p>	<p>De provincie heeft de bevoegdheid over de regionale keringen en kan zelfstandig deze keringen aanwijzen, normeren en toezicht houden. In de provincie Overijssel zijn de maatgevende hoogwaterstanden en toetsingsvoorschriften voor regionale keringen op 14 maart door GS Overijssel vastgesteld. De toetsing van de regionale keringen in Overijssel moet uiterlijk op 31 december 2027 zijn uitgevoerd en deze keringen moeten uiterlijk in 2050 op orde zijn.</p> <p>De provincie Drenthe onderzoekt momenteel de normstelling van de huidige regionale waterkeringen en bekijkt of er nieuwe stukken regionale keringen moeten worden toegevoegd vanwege ruimtelijke ontwikkelingen of dat eerder afgewaardeerde regionale waterkeringen mogelijk weer regionaal moeten worden. Er is momenteel nog geen duidelijkheid over wanneer de toetsing moet worden uitgevoerd en wanneer de keringen op orde moeten zijn.</p> <p>De plannen van aanpak voor de toetsing van de regionale keringen in de provincies Overijssel en Drenthe stellen wij afzonderlijk op. Momenteel werken wij aan het plan van aanpak voor de toetsing van de regionale keringen in Overijssel en stellen we dit jaar vast. Het opstellen van het plan van aanpak voor de toetsing van de regionale keringen in Drenthe vindt plaats in 2024 nadat het te toetsen gebied, de bijbehorende normen en maatgevende hoogwaterstanden, en het toetsingskader zijn vastgesteld.</p>
---	---	--

Programma Maatschappij & Organisatie

Begroting 2023		Bestuursrapportage 2023-1	
Doel	Maatregel		Toelichting
H1 - WDOD streeft ernaar in 2025 energieneutraal te zijn, door evenveel elektriciteit duurzaam op te wekken als te verbruiken	Van elektriciteit-neutraal naar energieneutraal: realiseren voorbereiding bouw windturbine Kampen.		Bij de Raad van State is beroep aangetekend tegen de omgevingsvergunning van de windturbine. Dit levert een vertraging op van naar verwachting een jaar. Dit voorjaar worden er scenario's opgesteld om afhankelijk van hoe een en ander verloopt gesteld te staan.
H2 - WDOD streeft ernaar bij de taakuitvoering in 2030 tenminste 49% broeikasgas reductie te bereiken t.o.v. 1990	Er zullen diverse verkennende onderzoeken worden uitgevoerd, zodat WDODelta inzicht krijgt in deze opgave en de aanpak hiervan voor de komende jaren.		De activiteiten lopen in lijn met hetgeen wat is vastgelegd in de vastgestelde uitwerkingsnotitie DuurzaamDOEN (DB 13-12-2022)
I1 - WDODelta voert samen met haar omgeving klimaatadaptieve maatregelen uit	Voor een proactieve benadering bij klimaatadaptatie is het nodig dat we een aanzet maken om te bepalen wat de gevolgen zijn voor ons beheergebied, hoe wij onze rol en positie zien in deze omgevingsprocessen en wat onze ambitie is.		De activiteiten zijn gestart. In het DB zijn richtinggevende uitgangspunten met betrekking tot water en bodem sturend t.b.v. gebiedsprocessen vastgesteld. Er is naar aanleiding hiervan een position paper opgesteld.
J1-3 – Wij dragen bij aan een duurzame toekomst (circulair)	In de jaren 2023/2024 voeren wij verkenningen uit. Aansluitend zullen wij hierop plannen uitwerken om te komen tot realisatie.		De activiteiten lopen in lijn met hetgeen wat is vastgelegd in de vastgestelde uitwerkingsnotitie DuurzaamDOEN (DB 13-12-2022)
M1-2 - Wij versterken de verbinding met de samenleving (internationaal)	Op basis van de in 2022 ontwikkelde aanpak gericht op het versterken van de nationale en EU subsidie/fondsenwerving geven we deze aanpak concrete invulling.		Vanwege problemen met de werving van een subsidiecoördinator zal deze maatregel niet tijdig worden gerealiseerd.

N1 - In 2027 zijn onze belangrijkste partners positief over onze samenwerking	De klanttevredenheid wordt gemeten via een KTO (klanttevredenheid onderzoek).		De voorbereidingen voor een KTO zijn gestart. Er worden op 3 onderdelen een KTO uitgevoerd: bij de partners in de calamiteitenorganisatie, bij vergunningen als de Omgevingswet start (1/2024) en bij medewerkers in het veld.
N1 - In 2027 zijn onze belangrijkste partners positief over onze samenwerking	De opgestelde communicatiestrategie wordt uitgevoerd, de verkiezingen verlopen rechtmatig, het coalitieakkoord wordt ambtelijk ondersteund en nieuwe bestuursleden krijgen een inwerkprogramma aangeboden.		De verkiezingen zijn gehouden, de communicatiecampagne heeft bij ons waterschap geleid tot een bovengemiddelde opkomst (65 %) en het inwerkprogramma is voorbereid en begin april gestart.
Q1 - Wij voeren onze taken uit in een goede balans tussen kosten, prestaties risico's	In lijn met BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) wordt geïnvesteerd in verhoging van de cyber-weerbaarheid, zodat eind 2023 voor de belangrijkste onderdelen (hoogste risico en/of voorwaardelijk voor andere onderdelen) volwassenheidsniveau 4 wordt behaald.		In 2023 wordt toegewerkt naar het behalen van volwassenheidsniveau 4 voor de belangrijkste onderdelen. Conform de huidige planning zullen de meeste cruciale zaken afgerond worden eind 2023. De fysieke toegangsbeveiliging is wel gestart, maar zal eind 2023 nog niet afgerond zijn. De cruciale maatregelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Implementeren vastgesteld Informatiebeveiligingsbeleid • CSIR (Cybersecurity richtlijn) in vervangingstrajecten (in eerste instantie gericht op rwzi's) • Monitoring procesautomatiseringsomgeving • Updaten calamiteiten plan (i.v.m. informatieveiligheid) • Veilige bestandsuitwisseling en digitale ondertekening • Data classificatie • Kantoorautomatisering – monitoring • Fysieke toegangsbeveiliging: project loopt door tot medio 2024
Q1 - Wij voeren onze taken uit in een goede balans tussen kosten, prestaties risico's	Het gehele traject om te komen tot invoering van een rekenkamer met ingang van 1 januari 2024 wordt voorbereid.		In het AB van 31 januari 2023 is de visie op de Rekenkamer vastgesteld. Het procesvoorstel uitvoeringsbesluit is vastgesteld in het DB van 14 maart 2023. De onderdelen verordening Rekenkamer, functieprofielen leden Rekenkamer en procesvoorstel werving en benoeming, een aanvulling op de verordening Auditcommissie worden voorbereid voor het AB van 18 juli.

Q1 - Wij voeren onze taken uit in een goede balans tussen kosten, prestaties risico's	De effecten van de sterke prijsstijging van energie worden in scenario's omgezet en mogelijke oplossingen voor de korte en middellange termijn met betrekking tot energievoorziening en -gebruik worden uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd.		Eind 2022 is een actie 'Energieversneller' gestart; er zijn verschillende scenario's uitgewerkt. Een ambtelijk advies wordt afgerond in Q2.
R1 - Komend decennium gaan we actief nieuwe technieken en innovaties toepassen in onze organisatie	We gaan actief nieuwe technieken en innovaties toepassen in onze organisatie vanuit de opgave Digitale Transformatie.		De implementatie en doorontwikkeling van diverse innovaties loopt: de digitale kraan, de verkenning naar datagedreven sturing (AI) bij zuiveren en de toepassing van sensoren. Er is een efficiencyslag gerealiseerd door het toepassen van automatische ondertekening van arbeidsovereenkomsten (HR) en gebruikersovereenkomsten (grondzaken). Ook is een beregeningsapp geïntroduceerd waarbij de meldingsplicht voor het beregenen van akkers met water uit de sloot vanaf 3 april digitaal aangevraagd en verwerkt kan worden. De beregeningsapp is geïntegreerd in de app Waterwerk.
R1 - Komend decennium gaan we actief nieuwe technieken en innovaties toepassen in onze organisatie	In 2023 wordt voor de programma's Watersysteem, Waterketen en M&O een concept voor een O&I agenda opgesteld.		De concept O&I agenda 2023 is besproken in de programma overleggen en definitieve vaststelling vindt plaats in Q2. De eerste nieuwe initiatieven worden conform het vastgestelde O&I proces opgepakt en begeleid.